

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:
Ds. M. Baan, Driebergen; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Soest; Ds. H. van Leeuwen, Elburg; Ds. D. Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tanis, Slidrecht-Centrum; J. van Heteren, Slidrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:
Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkerk. Telefoon 01837 - 357

Administratie:
Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, telef. 01720 - 73814, postrekening 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Ver. Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per mm. Bij kon-
trakt korting.

Meditatie

DOORVLOEIEN

„Daarom moeten wij ons te meer houden aan hetgeen van ons gehoord is, opdat wij niet te eniger tijd doorvloeien”.
Hebreeën 2 : 1

Wij weten dat de Heere tot ons gekomen is met het Woord der zaligheid, om de troon van Zijn genade voor ons te openen. Opdat wij Hem zouden smeken om vervulling van Zijn beloften in ons hart en leven tot onze vernieuwing en bekering.

De grote Meester wekt ons daartoe op als Hij zegt: „Voorwaar, voorwaar Ik zeg u: Al wat gij de Vader zult bidden in Mijn Naam, dat zal Hij u geven”.

Gedurig komt de Heere tot ons vanuit Zijn Woord met de lokstem van het Evangelie, opdat wij de grote zaligheid die ons aangeprezen wordt, biddende zouden zoeken, daar de wereld voorbij gaat met al haar begeerlijkheden.

Het komen tot de onberouwelijke keus zal ons nooit berouwen. In het innig bezig zijn met de dingen der eeuwigheid wordt Gods goedertierenheid al gesmaakt tot bekering.

In het verwerven van de grote zaligheid heeft de Heere Jezus de naam Zijns Vaders verheerlijkt. Zodat het zoeken daarvan ook is tot Zijn verheerlijking. En door niet te letten op die welmenende roepstem wordt de Heere in het aangezicht geslagen. Laat ons letten op het Goddelijke vragen: „Hoe zullen wij ontvlieden, indien wij op zo grote zaligheid geen acht nemen?” Want daar is op deze vraag niet te antwoorden, wat de mens sprakeloos zal doen staan in de grote dag des gericht. Op de vraag: Vriend! hoe zijt gij hier in gekomen, geen bruiloftskleed aanhebbende? was geen antwoord. Het aangeboden bruiloftskleed was door hem niet aangenomen. „En hij verstomde”. Dat deed hem komen in de buitenste duisternis, waar weinig is en knersing der tanden. „Daarom moeten wij ons te meer houden aan hetgeen van ons gehoord is”, zegt de apostel. En hiermede plaatst hij ons onder de grootste verantwoordelijkheid, die maar te bedenken is. „Want indien het woord, door de engelen gesproken, vast is geweest, en alle overtredding en ongehoorzaamheid rechtvaardige vergelding ontvangen heeft. Hoe zullen wij ontvlieden, indien wij op zo grote zaligheid geen acht nemen? dewelke, begonnen zijnde verkondigd te worden door de Heere, aan ons bevestigd is geworden van degenen, die Hem gehoord hebben”.

„Ziet toe, dat gij Dien Die spreekt, niet verwerpt. Want onze God is een verterend vuur”.

In het vorige hoofdstuk zijn wij gewezen op de Zoon Die de zaligheid heeft verdiend en is gezeten aan Gods rechterhand om haar toe te passen. En Zijn gediensstige geesten zendt Hij uit tot dienst dergenen die de zaligheid beërven zullen.

Neem het toch ter harte wat het in heeft, op die grote zaligheid geen acht te nemen, aan dat hoge levensdoel voorbij te gaan.

En door dat te doen zijn wij gelijk aan de vissen in de Jordaan die met de stroom mee vloeien en wat hen doet komen in de Dode Zee.

Als godsdienstige mensen, die zich van nature niet bekommeren om het deelachtig worden van

het nieuwe leven der genade, vloeien we door, nemen we het niet ter harte wat het zal zijn met Sodom en Gomorra om te komen. Dan zijn we gelijk aan de vrouw van Lot die een zoutpilaar werd door om te kijken naar Sodom, daar zij de Goddelijke waarschuwing niet ter harte nam. Daar moet door de kracht van Gods genade een keerpunt komen in ons innerlijk leven, een kiezen voor de Heere en Zijn dienst, om dwars tegen de stroom van de tijd in, te zoeken de dingen die boven zijn. De Fontein der hoven, de Put der levende wateren wordt ons dan dierbaar, gaat vloeien in ons hart om er steeds inniger door aan de Heere verbonden te worden.

En dat brengt ons tot de geestelijke kennis van het zoutverbond, om voor de Heere te zijn een zoutend zout en een lichtend licht. Dezulken gaan aan de grote zaligheid niet voorbij, zwemen niet mee naar de dode Zoutzee van Gods eeuwig oordeel.

Het doorvloeien waarvan hier gesproken wordt heeft ook de betekenis van het ene oor in en het ander oor uit. De woorden des eeuwige levens worden dan niet opgenomen in ons geheugen om er door te komen tot bezinning. Daar zijn gaten en scheuren in het geheugen, waar de woorden des levens als water doorvloeien. Men kan het niet onthouden, spreekt van een slecht geheugen. Men gaat wel naar de kerk en naar de catechisatie, maar men leeft zorgeloos voort alsof er geen eeuwigheid aanstaande is. De onderwijzingen en vermaningen van het Woord des Geestes laat men als door een zeef wegvloeien. En dat is begrijpelijk, want de nodige belangstelling voor de dingen der eeuwigheid ontbreekt, daar het hart opgaat in die van de tijd. Wat het licht is voor het oog om te kunnen zien, is de belangstelling voor het geheugen om een dader des woords te worden door het niet te vergeten, daar het is het zaad der wedergeboorte.

Die voorheen vol was van de dingen der wereld en de gebreken van Gods kinderen, krijgen nu met een innige belangstelling het volk van Israël en de God van Israël hartelijk lief gelijk als Ruth. En dat in onderscheiding van Orpa die met haar hart verbonden bleef aan Moab. Ja, dan komt men tot de ootmoedige bekentenis, dat men gelijk was aan één, „die in het hart van de zee slaapt, en gelijk één die in het opperste van de mast slaapt.” Daar dit woord: „Bidt, en u zal gegeven worden; zoekt, en gij zult vinden, klopt, en u zal opengedaan worden,” nu geschreven staat in het hart. En zo kwam er in het hart van de Emmausgangers een brandende belangstelling, toen de Heere tot hen sprak op de weg en hen de Schriften opende. Wat hen terstond deed wederkeren naar Jeruzalem. „En zij vertelden hetgeen op de weg geschied was, en hoe Hij hun bekend was geworden in het breken des broods.” Wie acht leert geven op de grote zaligheid met een biddend hart, zegt dan als vanzelf: Dat is mij meer waard dan duizend werelden. Het is een alles overtreffend goed dat is tot eer en verheerlijking van de Heere. En daarom moeten wij ons te meer houden aan het dierbare Woord van God, dat van dag tot dag tot ons komt, om ons wijs te maken tot zaligheid.

Laat ons luisteren naar hen die ons het Woord des Heeren prediken.

„Zo zij niet spreken naar dat Woord, het zal zijn dat zij geen dageraad zullen hebben.”

Nijkerk. R. Kok.

VAN DE ADMINISTRATIE

Van iemand die de Ontmoetingsdag in Dordrecht niet kon bezoeken, ontvingen wij als nagift f 100,- zodat de f 8.000,- als opbrengst van die dag kon worden volgemaakt. Hartelijk dank voor deze spontane gift. Tevens ontvingen wij extra f 90,-, terwijl wij weer 8 nieuwe abonnees konden noteren. Het is bemoedigend steeds weer te ervaren met woord (w.o. vele per telefoon), en met daad, de liefde voor „Bewaar het Pand”.

In de maand juni hopen wij de abonnees die voor 1973 nog niet hun abonnementsgeld betaalden een herinneringskaart toe te zenden. Mogen wij U verzoecken p.o. te voldoen aan de betaling van de 8ste jaargang? Bij voorbaat onze dank. Het moet toch kunnen dat niemand achterblijft?

Giro 70.43.50 t.n.v. Admin. „Bewaar het Pand”, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn.

Met voortdurende aanbeveling.

v. d. L.

N.B. Abonnees in Canada kunnen het zichzelf en de administratie gemakkelijk maken, wanneer ze spoedig per cheque hun abonnementsgeld betalen en deze zenden aan Mr. M. Sommer, R.R. 2, ANCASTER Ontario, L 9G 3L1, Canada. Zij kunnen ook persoonlijk aan hem betalen voorzover zij hem ontmoeten of aan mij, wanneer ik daar D.V. in juli aanstaande gelogeed ben. Bij voorbaat vriendelijk dank.

Ds. G. Blom.

VAN DE REDACTIE

De boeken en bescheiden van de administratie zijn weer nagezien en in de beste orde bevonden. Een woord van dank aan onze administrateur is wel op zijn plaats. Br. Van der Lee heeft veel tijd uit liefde voor ons blad. Hij wordt daarin bijgestaan door br. A. Beukers. Onze dank betreft dus ook hem. Samen zorgen zij voor de administratieve kant, die er aan de uitgave van ons blad verbonden is.

Het stemt tot dankbaarheid en vreugde, dat de financiële basis van ons blad gezond is. Dat is te danken aan de vele giften, die voortdurend worden ontvangen en aan de opbrengst van de collecten op de ontmoetingsdagen. Daardoor kon enige reserve worden gekweekt, zodat er geen financiële zorgen zijn.

Wanneer de reserve tot een redelijk bedrag zou stijgen, kan het bestuur van de stichting, tevens de commissie van redactie van ons blad, overwegen „Bewaar het Pand” elke week te doen verschijnen. Dat zal uiteraard gepaard moeten gaan met verdubbeling van de abonnementsprijs. Dan zullen we nog meer dan nu aangewezen zijn op de giften en de opbrengst van de collecten. Maar het mag met dankbaarheid worden vermeld, dat deze in stijgende lijn zijn. Wanneer dit zo blijft kunnen we daar een aanwijzing in zien, dat we zodra dat mogelijk is tot een wekelijkse uitgave moeten overgaan.

Het is al eerder vermeld, maar het mag nog wel eens worden herhaald, dat al onze activiteiten zijn ondergebracht in, en uitgaan van een stichting, genaamd „Stichting Bewaar het Pand”. Daardoor is er een juridische basis. Alle gelden — abonnementsgelden, giften, collecten enz. — komen ten goede van de stichting, die uiteraard ook aansprakelijk is voor de uitgaven. Dit maakt het ook mogelijk om bij legaten en erfstellingen aan „Bewaar het Pand” te denken, wat al eens is gebeurd, toen iemand uit het westen van het land een bedrag aan de stichting naliet.

De verdere uitgave van ons blad en het houden van ontmoetingsdagen in de toekomst en eventueel andere activiteiten zijn nu vastgelegd in

statuten. Mensen vallen weg, maar beginselen blijven, de beginselen van Gods Woord, en die moeten worden gehandhaafd en verdedigd.

We hopen ook verder te mogen rekenen op het gebed en de medewerking van de velen, die met ons begeren, dat de handhaving van de oude Gereformeerde beginselen wordt bevorderd, mede door ons blad en de ontmoetingsdagen.

B.

N.B. 1. Het adres van Ds. H. van Leeuwen is thans: Wildemaertstraat 1, Elburg, tel. 05250-1531.

2. Het is verheugend, dat meer en meer van ons blad gebruik wordt gemaakt om te adverteren. Dit mag echter niet gaan ten koste van de verdere inhoud. Daarom wordt de breedte van de advertentie-kolommen teruggebracht tot de vroegere breedte. Er komen dus weer vijf kolommen per bladzijde, zoals we dat ook in andere bladen vinden.

B.

Besprekingen van de Heilige Oorlog

44

Trekkende door de dorre plaatsen in de omgeving van Mensziel kwam Ongeloof al spoedig in contact met Diabolus, die zijn eerstgeborene preeks daar hij met sluwheid en slechtheid wist te ontkomen. Maar anderzijds was de overwinning van Immanuël tot bevrijding van Mensziel voor beiden een ondragelijke smart. Tot leniging daarvan werd tegelijkertijd het voornemen zich op Mensziel te wreken vastgesteld. Een voornemen dat in de loop der jaren met woord en daad nog ten uitvoer gebracht wordt.

De gelovigen hebben er wel terdege rekening mee te houden. Maar desniettemin ging de uitvoering van het vonnis dat over de Diabolisten was uitgesproken onveranderd door, al was Ongeloof dan ontvlucht.

Toen de dag der executie gekomen was, werden de gevangenen plechtstatig naar het kruis gevoerd en dat door Mensziel zelf, want zo had de Koning het bevolen. Alleen door het kruis van Christus is het mogelijk de oude mens te kruisigen. Daar de eigengerechtigheid zowel als de ongerechtigheid dorst naar het kruisigen van Christus met al Zijn volk, heeft Christus met Zijn kruis getriomfeerd in gehoorzaamheid aan Zijn God, zodat Zijn vijanden alleen door Zijn kruis uitgeroeid kunnen en ook uitgeroeid moeten worden. „Indien gij naar het vlees leeft, zo zult gij sterven; maar indien gij door de Geest de werkingen des lichaams doodt, zo zult gij leven.”

„Laat,” had de Koning gezegd, „Mijn Mensziel met eigen hand het vonnis uitvoeren, opdat Ik de ijver van Mijn verlost zien in het houden van Mijn Woord en het betrachten van Mijn bevelen. En opdat Ik Mijn Mensziel om deze daad moge zegenen. „Maar die van Christus zijn, hebben het vlees gekruisigd met de bewegingen en begeerlijkheden.” Wat door Christus bekroond wordt met de heerlijke vruchten des Geestes.

De burgers van Mensziel deden ook gelijk de Vorst had bevolen. Sloegen de handen aan hen, maar ge kunt u nauwelijks voorstellen, welk een moeilijk werk Mensziel had om deze Diabolisten ter dood te brengen. Elk van hen wist dat hij sterven moest vanwege zijn onverzoonlijke haat tegen Immanuël en Zijn stad Mensziel. Al vloekende en spottende hingen zij aan het kruis om zo onder te gaan in de eeuwige duisternis. In het kruis van Christus is bij de verbreking van de kracht der zonde en de vergeving van de schuld der zonde, ook de doding van de smet der zonde om te leven met de Heere op de weg van heiligmaking.

Nadat deze goede zaak zo uitgevoerd was, kwam de Vorst af om Mensziel te bezoeken en troostelijke dingen tot de burgers te spreken, alsook om hun handen tot deze zaak te sterken. Hij zei, dat zij nu hadden bewezen liefhebbers van Zijn Persoon en waarnemers van Zijn wetten te zijn. Dat zij respect hadden getoond voor Zijn eer en dat Hij, om te tonen dat zij hierbij niet verliezen, noch hun stad daardoor verzwakken zouden, nog een kapitein zou aanstellen. En dat wel één uit hen, die Hij tot een overste over duizend zou aanstellen ten nutte en ten voordele van het nu bloeiend Mensziel.

Zonder dat iemand er erg in had, was het oog van de Vorst gevestigd op de man die altijd met vermaak werkzaam was in dienst van de edele kapitein Geloof en vandaar was zijn naam Ervaren. Hij had door geloofsbeleving een rijke ervaring opgedaan omtrent de dingen van Gods Koninkrijk. Verstond het: „maar de godzaligheid is tot alle dingen nut, hebbende de belofte des tegenwoordige en des toekomstige levens”.

Dus bogen de burgers van Mensziel gezamenlijk hun knieën voor Immanuël en riepen met groot gejuich: „Immanuël leve voor eeuwig!” Daarop zei de Vorst tot de jonge edelman Ervaren: „Het heeft Mij goedgedacht u een plaats van eer en vertrouwen in Mijn stad Mensziel aan te bieden.”

De jonkman neigde zijn hoofd en aanbad Hem bij deze woorden „te weten dat gij in Mijn geliefde Mensziel kapitein zult zijn over duizend”. waarop Ervaren antwoordde: „De Koning leve!” Kapitein Ervaren wist heel goed dat 't de bedoeling van de Koning niet was Mensziel op te bouwen in de ervaring van de wonderlijke verlossing die de stad ten deel was gevallen. Maar dat hij het volk had aan te sporen tot het volharden in de onderhouding of beleving van des Koning wetten. Uit ervaring wist kapitein Ervaren dat men met de listen en lagen van de vijand rekening heeft te houden. Alleen door de beleving van de Waarheid kon Mensziel gebouwd worden in het geloof, zijn sterkte bekomen in de Heere. Deze eenvoudige man ging niet op in een blote beschouwing, hij zocht met een biddend hart de beleving des harten en dat behaagde de Vorst.

Immanuël beval daarop de secretaris een lastbrief op te stellen, waarin Hij de heer Ervaren tot kapitein benoemde en die tot Hem te brengen, opdat Hij er Zijn zegel aan mocht hechten.

44-2

Zo werd de lastbrief opgesteld en aan Immanuël overgegeven en die zette Zijn zegel er onder. Toen ook dit gedaan was, werd het stuk door de heer Wachtende aan de kapitein gebracht.

Zodra deze de lastbrief had ontvangen, liet hij de bazuin blazen, om vrijwilligers te zoeken tot de dienst van Immanuël. Terstond boden verscheidene jongelingen zich aan; zelfs de grootste en voornaamste lieden in de stad zonden hun zonen om onder Zijn commando te dienen. Alzo kwam de heer Ervaren met zijn rijke ervaring in dienst van Immanuël en dat ten goede van de stad. De heren Verstandig en Memorie verleenden hem bijstand. En zo keerde de Vorst weder naar Zijn koninklijke paleis. Daar gekomen, ontving Hij de oudsten van de stad, namelijk de heren Verstand, Wil en Geweten, om Hem geluk te wensen en Hem te bedanken voor Zijn liefde, zorg en tedere ontferming aan Mensziel bewezen, dat daar voor eeuwig aan Hem verbonden was. Na enige betuigingen van vriendschap die tussen hen gewisseld werden, keerden zij weder naar hun plaats.

Te dezer tijd stelde Immanuël hun ook een dag waarop Hij hun wetten en keuren zou vernieuwen. Mensziel moet niet denken vanuit de staat der rechtheid om te leven uit de wet van het verbroken werkverbond, maar leren denken vanuit de staat der genade om te leren leven naar de wet van het nieuwe verbond, want Christus heeft de vloek der wet gedragen. Ook niet voor 't verdienen, daar Christus het recht ten eeuwige leven heeft verworven door de volmaakte onderhouding van de wet. Door te denken en te leven vanuit de staat der genade, en dat is de innerlijke vereniging met Christus, moet het steeds meer worden een leven bij voorkomende, inwerkende en achtervolgende genade tot onderwijzing, beleving en volharding in het geloof.

De Heere wil dat Mensziel zijn doen en laten zal keuren, toetsen aan de proefsteen van Gods Woord, om het kostelijke van het snode te scheiden. „Tot de wet en tot de getuigenis! Zo zij niet spreken naar het Woord, het zal zijn dat zij geen dageraad zullen hebben.” De Heilige Geest zegt: „Smaakt en ziet dat de Heere goed is; Welgelukzalig is de man die op Hem vertrouwt.” En dat is het begerig zijn naar de redelijke en onvervalste melk, het smaken dat de Heere goedertieren is, wetende dat de goedertierenheid Gods u tot bekering leidt.

Nijkerk.

R. Kok.

Naar de katechisatie

136

DE WET DES HEEREN (6)

Het tweede gebod

Dit verbod betreft de BEELDENDIENST. God verbiedt op enigerlei wijze Hem af te beelden om Hem daardoor tevens te vereren. Onze Heidelbergse zegt: God kan noch mag in generlei wijze afgebeeld worden. Dit kan niet, want God is een GEEST. Christus zei tot de Samaritaanse vrouw: „God is een Geest en die Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid.”

God afbeelden is een omlaaghaling van de hoge, heilige God. Het is Hem gelijk maken aan het schepsel.

Maar hoe is er dan sprake van „het beeld Gods”, waarnaar de mens geschapen is? We hebben destijds gehandeld over het Beeld Gods. Het wil zeggen, dat de mens op God geleek, d.w.z. dat God de mens van Zijn EIGENSCHAPPEN heeft medegedeeld, namelijk van de MEDEDEELBARE eigenschappen, zoals wetenschap, wil en macht, liefde, barmhartigheid, rechtvaardigheid. Niet zó te verstaan, als ware de mens een afvloeisel van Gods Wezen, pantheïstisch gedacht. Neen, de mens heeft die eigenschappen gekregen als op een daad van Gods wil, als SCHEPPINGSGAVEN dus.

Zo hebben we toen bij de eigenschappen Gods ook besproken de vraag, waarom dan God Zichzelf handen, ogen, oren en voeten heeft toegekend? En dan verklaart vader Hellenbroek in zijn vragenboekje, dat dit oneigenlijk moet verstaan worden als EIGENSCHAPPEN van God. Gods Rechterhand bijvoorbeeld drukt uit Zijn Goddelijke kracht en macht. „Gods Rechterhand is hoog verheven, des Heeren sterke Rechterhand doet door haar daan de wereld beven, houdt door haar kracht Zijn volk in stand!” zo zingen we uit psalm 118.

Het heeft de Heere behaagd, Zich aan de mens op „menselijke wijze” te openbaren. Hoe zouden we anders Hem kunnen kennen.

Nu dienen we hier wel te onderscheiden. „Op mensvormige wijze” heeft vandaag een ernstige bijsmak gekregen. We weten immers wat het standpunt is van Dr. Kuitert over de openbaring in de Bijbel, wat betreft de feiten in Genesis twee en drie o.m. Het gaat in de nieuwe theologische opvattingen niet maar om de feiten als zodanig, maar om de geestelijke zaken. (De feiten dienen als verpakkingsmateriaal).

Maar wanneer de feiten worden losgelaten, komt men vanzelf ook tot loochening van de erfzonde. Zo wordt Gods Woord en de Belijdenis zeer ernstig aangetast in hun fundamentele waarde. En toch wil men de Reformatorische belijdenis blijven onderschrijven. Een wonderlijke combinatie!

Zó echter hebben onze vaders de bekendmaking van de openbaring Gods „op mensvormige wijze” niet bedoeld. Wanneer sprake is van „Gods Handen” enz. die dus als „oneigenlijk” moeten verstaan worden als EIGENSCHAPPEN in God, raakt dit dus niet de FEITEN van de heilsopenbaring, maar het WEZEN Gods Zelf, zoals God Zichzelf kenbaar heeft willen maken voor de mens. Doch nu ter zake. We keren tot onze les terug.

God kan en mag dus niet afgebeeld worden, op generlei wijze.

Sinds de mens het Beeld Gods verloren heeft door de zonde en dus geen ware Godskennis meer bezit, aangezien zijn verstand verduisterd is geworden, is er toch in de mens een drang om zich een voorstelling van God te maken. Maar die voorstelling berust op waan-denkebeelden. Dat komt omdat de natuur van de mens VERZINNELIJKT is geworden. Heerste in de staat der rechtheid de geest over de stof, door de zondeval is het andersom geworden, zodat de stof heerst over de geest van de mens. Hij is „vleselijk” geworden. Zo wil hij zich een denkbeeld van God vormen. De heidenen belichamen hun denkbeelden over een hoger Wezen in vormen van beelden. Zie bij de Filistijnen met hun „dagon”, de Phoeniciërs met hun baalsbeelden. En helaas zijn die waanvoorstellingen onder ISRAËL ook doorgedrongen, zoals bleek in de woestijn, het gouden kalf, dat als een voorstelling moest dienen van Jehovah. Zo ook in de kalveren te Dan en Bethel, door Jerobeam daar ge-

zet. En bij Rome is de beeldendienst ons bekend. De dichter van psalm 115 tekent de dwaasheden van de beeldendienst op treffende wijze: „Zij hebben een mond, maar spreken niet; zij hebben ogen, maar zien niet; oren hebben zij, maar horen niet, zij hebben een neus, maar rieken niet.” En vol heilige ironie voegt de dichter er aan toe: „Dat die ze maken hun gelijk worden en al wie op hen vertrouwt!”

Maar die zinnelijke voorstelling van Gods Wezen vinden we niet alleen bij de heidenen en bij Rome, doch ook bij ons, die onder het licht van Gods Woord leven.

Velen zeggen: God is liefde. En dat is ook zo. Maar men wil er niet aan, dat Hij ook rechtvaardig is! Anderen maken ten opzichte van Gods rechtvaardigheid van God een Tyrann, als ware Hij een Oosters despoot gelijk, die zuiver uit enkel grenzeloze willekeur handelt. Zeker, God is de rechtvaardige Souverein en als zodanig handelt Hij ook in Zijn wegen. Maar die Souvereiniteit is geen WILLEKEUR. Zij berust op Gods wijze redenen, die Hij heeft met die wegen, zoals in de wegen van beproevingen!

Ach, wat zijn er toch vele zinnelijke denkbeelden van God. Maar ook ten opzichte van Zijn dienst! Doch hierover in een volgende les D.V.

Nog deze opmerking tot onze lering.

Wat is de mens toch diep gevallen, zo nameloos blind geworden voor God en Goddelijke zaken. Hoe noodzakelijk is het, door vernieuwing des harten en herstelling van Gods Beeld weer ware Godskennis te bekomen. Innerlijke verlichting van de Heilige Geest om Gods Woord recht te verstaan in Zijn Goddelijke zin en betekenis en naar dat Woord onszelf in onze jammerlijke ellende-staat, maar ook God in Zijn algenoegzaamheid en Christus in Zijn dierbaarheid te kennen.

Smeken we om die genade. Zij is nodig voor 't eerst, maar steeds ook bij vernieuwing, om al dieper in te leven eigen armoede en verdorvenheid des harten, zoveel vleselijkheid bij zichzelf te vinden, doch ook al dieper, wie de Heere is in Christus voor zulk een arm en ellendig volk!

Urk.

v. L.

Genesis 2 en 3

9

Vervolg

Prof. Oosterhoff vermeldt ook wat de kanttekening op de St. Vert. (2:9) van de levensboom zegt: „Dat is een teken des levens, betekende dat de mensch het leven van God ontvangen had en behouden zou, zoo hij in zijn gehoorzaamheid volhardde, totdat het God believen zou hem in zijn hemelsche onsterfelijkheid op te nemen”. Ook citeert hij de kanttekening op 3:22: „God heeft niet gewild, dat de mensch het teken des levens, hetwelk hij door zijn overtreding verloren had, gebruiken zou”.

„De latere dogmatiek” zo gaat hij verder „zag in de levensboom een teken en zegel van het verbond der werken. Men sprak zelfs van een sacrament. De levensboom werkte niet zelf het leven. Het leven zou door de mens alleen worden ontvangen in de weg van gehoorzaamheid. De levensboom was daarvan een teken of sacrament. Zoals in het genadeverbond brood en wijn of het water van de doop niet zelf het eeuwige leven werken, maar dat alleen betekenen en verzegelen, zo werkte de levensboom ook niet zelf het eeuwige leven.”

Tenslotte vermeldt de hooggeleerde schrijver de meningen van Hugo Visscher en Aalders en dan vraagt hij: „Maar doet men op deze wijze recht aan wat in Gen. 3:22 wordt gezegd? Natuurlijk is de levensboom teken en symbool van het eeuwige leven, dat God de mens in de weg der gehoorzaamheid beloofd heeft. Maar is daar alles mee gezegd? Terecht heeft Kuyper er op gewezen, dat op deze wijze aan wat de Schrift zegt van de levensboom wordt tekort gedaan. Er staat wel terdege dat de mens door te eten van de boom des levens eeuwig leven zal. Met dat argument moet hij van de boom des levens worden afgehouden, opdat hij zijn hand niet zal uitsteken naar de boom des levens en daarvan eten om in eeuwigheid te leven. Zij, die bij leven denken aan natuurlijk leven, zij het van bijzondere aard, hebben gelijk, dat de boom des levens in het paradijsverhaal meer is dan een teken. Er

wordt beslist te weinig gezegd, wanneer wordt beweerd, dat nu de betekende zaak, het leven, door de mens verloren was, ook het teken weggenomen werd. Dat teken moest om zo te zeggen haastig verhinderd worden, opdat de gevallen mens er nog niet van eten en eeuwig leven zou. Daarom spreken Kuyper e.a. van natuurlijk leven, want geestelijk leven kan men zich niet verwerven door te eten. Dat laatste is juist. Maar het gaat in Gen. 2v., zoals we gezien hebben niet slechts om natuurlijk leven, maar om geestelijk leven in gemeenschap met God. Hoe kan men een en ander rijmen?

Ik zie geen andere oplossing dan niet alleen de levensboom, maar ook heel de wijze van spreken daarover symbolisch te verstaan. Op symbolische wijze wordt in de levensboom tot uitdrukking gebracht, dat er leven is voor de mens. Vrij mag hij eten van die boom. God bedoelt voor de mens eeuwig leven in zijn gemeenschap. Naar hartelust mag de mens daarvan genieten. Dat kan echter alleen, wanneer de mens gehoorzaam is. Anders wordt hij van de levensboom verdreven. Dan wacht hem de dood en de verstoting uit het paradijs en de gemeenschap met God.” Tot zover prof. Oosterhoff. We hopen in het volgende artikel hierop terug te komen.

GENESIS 2 en 3

10.

In het vorige artikel hebben we prof. Oosterhoff breed geciteerd om onze lezers, die zijn boek niet bezitten, zoveel mogelijk inzicht te geven in de gedachtengang van deze hoogleraar. De kern van zijn betoog over de boom des levens willen we nog even herhalen: „Ik zie geen andere oplossing dan niet alleen de levensboom, maar ook heel de wijze van spreken daarover symbolisch te verstaan. Op symbolische wijze wordt in de levensboom tot uitdrukking gebracht, dat er leven is voor de mens.”

We krijgen de indruk, dat prof. Oosterhoff het zichzelf en zijn lezers onnodig moeilijk maakt. Bij onze N.T. sacramenten hebben we een nauwe verbinding tussen teken en betekende zaak. Onze Heidelberger Catechismus wijdt er in de verklaring van de sacramenten bijzondere aandacht aan. Zie vraag 73: waarom noemt dan de Heilige Geest de Doop het bad der wedergeboorte en de afwassing der zonden? En vraag 79: waarom noemt dan Christus het brood zijn lichaam en de drinkbeker zijn bloed, en Paulus de gemeenschap des lichaams en bloeds van Christus?

Wordt vervolgd

Ontmoetingsdag te Doornspijk

D.V. ZATERDAG 25 AUGUSTUS 1973

We nodigen weer alle vrienden en vriendinnen van „Bewaar het Pand” en ook belangstellenden uit onze vijfde ontmoetingsdag bij te wonen. Deze zal D.V. zaterdag 25 augustus a.s. worden gehouden in de Ned. Herv. kerk te Doornspijk. Er is ruime parkeergelegenheid. Doornspijk is gemakkelijk vanuit het noorden en andere streken van het land te bereiken. Er zullen maatregelen getroffen worden voor de verzorging van koffie en eventueel frisdrank tijdens de pauze.

De indeling van de dag is D.V. als volgt:

MORGENSAMENKOMST, aanvang half 11:

Opening: Ds. G. Blom.

Spreker: Ds. R. Kok. Onderwerp:

„Bevinding vrucht van de beproeving”

Sluiting: Ds. D. J. van Vuuren.

Pauze.

MIDDAGSAMENKOMST, aanvang 2 uur:

Opening: Ds. H. C. van der Ent.

Spreker: Ds. M. C. Tanis. Onderwerp:

„Een blik uit het venster”.

Sluiting: Ds. H. van Leeuwen.

Laat men nu reeds maatregelen nemen om zoveel mogelijk gezamenlijk te komen. En laten we niet vergeten, dat aan de zegen des Heeren alles gelegen is. De Heere geve ons weer een ontmoetingsdag in Zijn gunst.

B.

URK-ELBURG

Op vrijdag 11 mei jl. nam Ds. H. van Leeuwen afscheid van Urk. Bij die gelegenheid preekte

hij over Jesaja 33:21: Gods Kerk bedreigd, maar niet vergaan. Hij wees op de treffende beeldspraak, listige aanvallen en noodzakelijke bezinning. De verslaggever in het Urker kerkblad zegt: Op de hem eigen wijze ontvouwt de predikant deze tekst, als het gaat over de beeldspraak van de stad Gods. Verschillende toespraken volgden. Na de dienst maakten velen van de gelegenheid gebruik om de familie Van Leeuwen de hand te drukken. Er waren vele Elburgers bij dit afscheid aanwezig.

Op vrijdag 25 mei daarop bevestigde Ds. N. de Jong van Driebergen Ds. Van Leeuwen te Elburg in een dienst in de Ned. Herv. kerk en die des middags gehouden werd. Ds. de Jong preekte over Efeze 2:20-22: Het gebouw tot een heilige tempel in de Heere. Hij sprak over de Bouwmeester, het bestek, de Uitvoerder en de stenen. Daarna volgde de bevestiging. Er was ook voor deze dienst grote belangstelling.

's Avonds verbond Ds. Van Leeuwen zich aan zijn nieuwe gemeente. Hij preekte over Handelingen 10:29b en 33b: De zending van de ontbonden dienstknecht des Heeren. Hij vroeg aandacht voor de gemotiveerde en voor de waardevolle zending. Er volgden vele toespraken. Tenslotte legde Ds. Van Leeuwen de zegen des Heeren op de gemeente. Daarna verliet de grote schare het kerkgebouw. Er waren velen uit Elburg en omgeving, maar ook velen uit Urk, Rotterdam en andere plaatsen, zelfs uit Friesland. Onder hen waren verschillende predikanten.

Het was een dag waarop vele vrienden en bekenden elkaar mochten ontmoeten. Zulke dagen zijn tot versterking van de banden.

B.

Voor de jeugd

Beste Jongelui!

Gideon 4.

De kinderen Israëls riepen tot de Heere, uit oorzaak van de Midianieten. God gebruikt vaak de natuurlijke nood, om de mens zijn geestelijke nood te leren kennen. Niet altijd is dit echter het geval. Want er is veel natuurlijke nood, die de mens wel doet roepen, zonder dat hij ooit zijn geestelijke nood leert verstaan.

Dan moeten we niet vergeten. Alle roepen heeft daarom nog niet de zaligheid tot gevolg. De bijbel levert daar verschillende voorbeelden van. Ik denk b.v. aan die tien melaatsen. Deze mensen verkeerden allemaal in nood. Zij riepen allemaal tot de Heere. Zij werden allemaal verhoord ook. Doch er was er maar één van de tien, die er door aan de voeten van de Heere Jezus kwam. De anderen hadden allemaal aan de natuurlijke uitredding genoeg.

Zo zijn er helaas nog velen. Zij verkeren in allerhande ellendige omstandigheden. Zij roepen tot God. En God hoort, tot betoning van Zijn lankmoedigheid en goedertierenheid. Hij geeft de gewenste genezing, of wat men ook van Hem mogen begeren. Doch men vervolgt daarna weer zijn oude weg.

Dat is natuurlijk zeer gevaarlijk. Want dan heb je ervaren, dat de Heere Zich met je wilde bemoeien, maar je wilde verder niet meer met de Heere van doen hebben.

Dergelijke gebeurtenissen zijn helaas meer regel dan uitzondering. Ik zou zeggen: Laat een ieder zijn eigen leven eens nagaan, of dit bij hem mogelijk ook het geval is. Want het kan wezen, dat men van vele uitreddingen spreken kan in z'n leven, en dat men nog eeuwig buiten de hemel zal moeten blijven. Men heeft dan een wondergeloof en dat is, wanneer het daarbij blijft, nog steeds niet zaligmakend.

De kinderen Israëls riepen tot de Heere. En de Heere hoorde. Niet dat zij nu aanstonds verlost werden. O neen! Zij moesten eerst nog bij de oorzaak van hun natuurlijke nood bepaald worden. Op de bodem aller vragen ligt der wereld zondeschuld. De oorzaak van alle ellende is altijd in de zonde te zoeken. Daar moet het bij ons ook terecht komen. Vergeet dat nooit jongens en meisjes. Want dit is een punt, waar men vandaag maar graag aan voorbijgaat. Op de zonden moet je niet veel meer gewezen worden. Als je dat nog doet dan word je al gauw ingedeeld bij de „kwaadsprekende profeten”. Denk maar aan het woord, dat we gesproken hebben op de ontmoetingsdag te Dordrecht. Nu het zij dan zo! Ik word liever tot dat soort gerekend, dan tot dat andere, dat altijd maar spreekt van „vrede, vre-

de en geen gevaar". Dat is wel gesproken naar het verdorven bestaan van de mens, maar niet naar het hart van Jeruzalem. Want dat wil toch altijd nog eerlijk behandeld worden. Ik hoop dat jullie ook tot diegenen behoren, die eerlijk behandeld willen worden. Maar denk er dan wel om, dat dit echt niet meevalt. Ik ontmoet wel mensen, die zeggen: Ds, behandelt u mij a.u.b. maar eerlijk. Terwijl ik dan eerlijk voor mijzelf denk: Als we dan maar geen ruzie krijgen. Want de praktijk leert, dat er niets zo moeilijk is, dan om eerlijk te zijn. Eerlijk zijn is iemand, zonder aanzien des persoons, de waarheid zeggen, op zijn fouten wijzen, hem, zo nodig veroordelen. En wie is er van gediend om zich de waarheid te laten zeggen.

Laatst maakte ik nog zo iets mee, toen ik een onbekende vrouw ontmoette. Na een inleidend gesprek zeide zij, dat ik haar niet kende. Ik zeide van „een beetje wel". Zij zei: Wie ben ik dan? Ik heb haar toen de waarheid gezegd. Niet zo hard als het mogelijk bij jullie overkomt, maar het kwam dan toch hier op neer, dat ze een ondegdelijke vrouw was. Zij vroeg, hoe ik dat wist. Ik heb haar dit toen aangetoond uit het woord van God. Doch ze gaf al gauw blijk, er helemaal niet van gediend te zijn, dat ik verder met haar sprak. Zij had liever met haar eigen dominee te doen. Die dacht er wat gemakkelijker over. Een mens wil maar graag de breuk op het lichtst genezen zien. Doch jullie kennen het spreekwoord: Zachte heelmeeesters, maken stinkende wonden.

Wanneer men echter door de Heere behandeld wordt, gaat het alsoo niet toe. Let maar op de geschiedenis.

Tot dat roepende volk wordt een profeet gezonden: „Zo zond de Heere een man, die een profeet was, tot de kinderen Israëls; die zeide tot hen: Alzo zegt de Heere, de God Israëls: Ik heb u uit Egypte doen opkomen en u uit het diensthuis uitgevoerd, en ik heb u verlost van de hand der Egyptenaren, en van de hand van allen die u drukten; en ik heb hen voor uw aangezicht uitgedreven, en u hun land gegeven; en ik zeide

tot ulieden: Ik ben de Heere uw God, vreest de goden der Amorieten niet, in welker land gij woont. Maar gij zijt Mijner stem niet gehoorzaam geweest." vss 8 - 10.

Deze profeet was een man zonder naam. Maar God wilde hem gebruiken om Israël haar zonden bekend te maken. Daar zit ook lering in.

Waar kunnen we al geen lering uit trekken, als we maar op leren merken. Ten deze zou ik jullie ook allemaal wel willen zeggen: Komt, wilt op des Heeren daden merken. Hij gebruikt nog mannen zonder naam. Dominees, die niet beroemd zijn, die in het land geen naam hebben. Het gaat ook niet over de naam van een dienaar. Het gaat altijd over de naam des Heeren. Dat is de hoofdzak. Daar moet ik op bedacht zijn, en jullie ook.

Zijn Naam alleen, moet eeuwig eer ontvangen.

Het bekend maken van de zonde, geschiedt op een tactische manier. Eerst worden de weldaden het volk voorgehouden, waar ze in hadden mogen delen. Dat waren „verbondsweldaden". Maar ze waren met alle weldaden van de Weldoener afgegaan. Ondanks dat Hij na alle weldaden gezegd had: Ik ben de Heere, uw God, vreest de goden der Amorieten niet, in welker land gij woont, hadden zij het toch gedaan. Zij hadden alle waarschuwingen tot hun bestwil hen gegeven, in de wind geslagen. Zij hadden daarmede de Heere, als 't ware op het aangezicht geslagen.

Hen werd aan de weet gebracht, dat ze tegen een „goeddoend God" gezondigd hadden. Zij hadden goed met kwaad vergolden, terwijl de Heere niets anders deed dan kwaad met goed vergolden. En dat al zoveel jaren lang. En na zoveel jaren met Gods slaande hand bezocht te zijn geweest — want de Midianieten heersten al zeven jaren over hen — waren zij nog niet tot het inzicht gekomen, hoe snood hun leven was, tegenover God. Wat is een mens toch hard-leers. Hard en verhard, als God hem niet verbreekt.

Wat hebben wij, jongens en meisjes, toch met

een goeddoend God te doen. Hebben jullie daar wel eens bij stilgestaan? Hoeveel weldaden heeft Hij jullie niet gegeven? Denk er eens aan, dat je gedoopt bent, dat je bij het woord van God opgevoed bent, dat je gezegd is, duizendmaal en meer, wat God van je vraagt, waar Hij recht op heeft. Namelijk dat je je leven in Zijn dienst zoudt besteden.

En is dat nu gebeurd? Of zijn jullie ook de mond des Heeren wederspanning geweest? Dat is de mens van nature eigen. Hij staat op tegen God en Zijn gebod. En hoelang heeft God nu jullie al kwaad met goed vergolden? Jullie, ach zo ben ik ook van nature, doen niet anders dan kwaad. En God doet niet anders dan goed. Dit komt omdat wij „kwaad" zijn en omdat God „goed" is. Dit brengt mij tot deze sluitrede, dat God goed is voor slechte mensen.

Heb je het ooit gehoord! Zo is nu de Heere: Goed en goeddoende. En zo ben ik: Kwaad en kwaaddoende. Als daar de ogen voor open gaan, wie kan dan nog recht overeind blijven staan? Wel de farizeeër. Want die is zich van geen kwaad bewust. Maar niet de tollenaar, die met zichzelf is bekend gemaakt. Die kan niet anders doen, dan na ontdekking van de schuld, z'n Rechter om genade bidden. O God, wees mij, zondaar genadig! Wie zo bidt, waarlijk bidt, die wordt verhoord, jongelui, zo waarlijk als er een God in de hemel is. Want, en laat ik daar voor ditmaal maar mee besluiten:

Heer', door goedheid aangedreven,
Zijt Gij mild in het schuld vergeven;
Wie U aanroep in de nood,
Vindt Uw gunst, oneindig groot.
Heere, neem mijn gebed ter ore;
Wil naar mijne smeekstem horen;
Merk naar Uw goedgunstigheid,
Op de stem van mijn gebeden.

God is wel rechtvaardig, maar Hij is ook barmhartig!

Hebben jullie er „bevinding" van?

De hartelijke groeten en tot de volgende keer.

Jullie aller vriend Ds. H. C. v. d. Ent.

1948 10 juni 1973

Zo de Heere wil en zij leven hopen

A. BEUKERS
en
G. J. BEUKERS - de Lange

op 10 juni te herdenken dat zij 25 jaar in het huwelijk verbonden zijn.

Psalm 27 : 5 (ber.)

Alphen a. d. Rijn, mei 1973
Bilderdijkstraat 29

Gelegenheid tot feliciteren:
vrijdag 8 juni D.V. van 17.30 - 18.30 uur in Hotel Toor, Stationsplein 2 te Alphen aan den Rijn.

Voor Uw gezondheid of vakantie :

PENSION - RUSTOORD „REPOS AILLEURS" DRIEBERGEN
Telefoon 03438 - 2466.

Voor bijbels, boeken en muziek

Is LINDENBERG uniek!
Grote voorraad
Snelle levering,
ook van de allernieuwste uitgaven

LINDENBERG'S BOEKHANDEL

Slaak 8 (postbus 4209)
ROTTERDAM-16
Telefoon 010 - 12 89 34

Dankbaar en verheugd delen wij u mede, dat onze geliefde ouders en grootouders

A. W. BOK
en

CHRISTINA BOK-VAN ANDEL

zo de Heere wil op 1 juni a.s. 40 jaar getrouwd zijn.

Hun dankbare kinderen en kleinkinderen

POEDEROIJEN, Maasdijk 30

Vele kwalen vinden hun oorzaak in

Nervositeit,

vandaar, de steeds toenemende vraag naar onze doeltreffende en beslist onschadelijke

ZENUWKRUIDEN

Kuur voor een maand f 8,50
(verzendkosten inbegrepen)

Drogisterij SIKKING

Barrevoetstraat 5
Haarlem
Telefoon 023-312882
Giro 190609

Het bestuur van de Ver. voor Chr. Onderwijs op Reformatorische Grondslag te Dordrecht

STELTENSTRAAT 1 TELEFOON 078 - 41791

vraagt voor de Ds. JOH. BOGERMANSCHOOL voor Basisonderwijs (8 leerkrachten)

ONDERWIJZER(ES) in vaste dienst

Ook sollicitaties van eind-examencandidaten zijn welkom.

M.i.v. augustus 1973 hopen wij ons nieuwe schoolgebouw aan de Maria Montessorilaan te kunnen betrekken. Het woningprobleem is tot nog toe steeds bevredigend opgelost.

Inlichtingen bij het H.d.S. de heer J. Mol, Iepenlaan 132, Dordrecht - Telef. 078 - 6 18 73.
Sollicitaties aan het bestuur, Keplerweg 54 te Dordrecht.

Het adres voor al Uw

GOEDE BOEKEN

lees- en prekenboeken, bijbels (uitsluitend statenvertaling) en psalmboekjes is

G. KOOL

Stationssingel 50 - Veenendaal
Telefoon 08385 - 13978 - Postbus 177

(Uw bestelling ongefrankeerd : antwoordnummer 77)

DORDRECHT

Ds. BALTHAZAR LYDIUSSCHOOL voor Mavo

SINGEL 28 (uitgaande van de Ver. voor Christelijk onderwijs op Reformatorische grondslag te Dordrecht).

GEVRAAGD (wegens uitbreiding) per 1 augustus

LERAAR NEDERLANDS

(volledig lesrooster)

Zowel met oude als nieuwe hoofdakte bent U volledig bevoegd.

Deelbetrekking is ook mogelijk.

LERAAR LICHAMELIJKE OEFENING

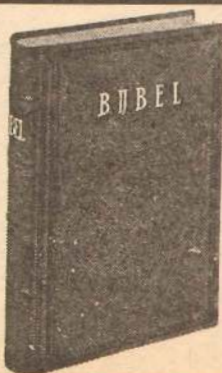
(volledig lesrooster)

In het bezit van akte J (of M.O.-P.).

Inlichtingen bij de directeur, C. J. Hartog, Valeriusstraat 3, Dordrecht - Telefoon huis 01850 - 3 61 56 - Telefoon school 01850 - 4 20 20.

Sollicitaties aan de sekretaris: L. Alderbeste, Keplerweg 54, Dordrecht - Telefoon 01850 - 7 20 69.

KOOPT U OOK BIJ ONZE ADVERTEEDERS ?

Voor al uw boeken, bijbels en psalmboeken

BELEefd AANBEVELEND

Boekhandel Van Leeuwen

Postbus 39, Urk

Telefoon 05277 - 17 83

Na 7 uur Tel. 05277 - 15 93

Plaats Uw familieberichten in

„BEWAAR HET PAND"